

HCY-1601240101030500

Seat No. _____

Second Year B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

October / November – 2017

Political Science : Paper - 5

**(Indian Government & Politics - I) (Elective - I)
(New Course)**

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

- ૧ હક્ક એટલે શું ? માનવ હક્કનો ઉદ્ભવ, વિકાસ અને મહત્વ સવિસ્તર જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ સમવાયતંત્રનો અર્થ સમજાવી તેનાં લક્ષણો તથા પરિબળો વિગતે જણાવો. ૧૪
- ૨ ભારતના બંધારણનાં લક્ષણો સવિસ્તર જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ “ભારતનું સમવાયતંત્ર શા માટે શિથિલ સમવાયતંત્ર કહેવાય છે ?” સમજાવો. ૧૪
- ૩ ભારતના બંધારણમાં આપેલા મૂળભૂત અધિકારોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ ભારતના બંધારણના વિવિધ સ્ત્રોતની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૪ ભારતમાં બંધારણીય સુધારાની પ્રક્રિયા વિગતે જણાવી કોઈ પણ પાંચ બંધારણીય સુધારાઓ વિષે જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ ભારતના બંધારણમાં દર્શાવેલ રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૫ નીચેના ચાર પૈકી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) મૂળભૂત ફરજો
- (૨) બંધારણ સભા
- (૩) કેન્દ્ર - રાજ્ય વચ્ચેના નાણાકીય સંબંધો
- (૪) કેન્દ્ર - રાજ્ય વચ્ચેના કારોબારીવિષયક સંબંધો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

- 1 Discuss in detail what is right ? The origin, development and importance of human rights. 14

OR

- 1 Discuss in detail the meaning and features of federation. 14
- 2 Mention in detail the features of Indian Constitution. 14

OR

- 2 Discuss "Why the Indian federation is known as weak federation" ? 14
- 3 Discuss in detail the fundamental rights given in Indian Constitution. 14

OR

- 3 Discuss in detail the different sources of Indian Constitution. 14
- 4 Mention the procedure for constitutional amendment (reform) and discuss any five constitutional amendments. 14

OR

- 4 Discuss in detail the directive principles of state in Indian Constitution. 14
- 5 Write any two answers from four given below : 14
- (1) Fundamental duties
 - (2) Constitution assembly
 - (3) Centre - State financial relations
 - (4) Centre - State executive relations.